

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.763/2016/4.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Havasi Bence ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Kovács Gábor ügyvéd

A per tárgya: rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Győri Törvényszék 2.Mf.20.101/2016/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.446/2013/26.

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 2.Mf.20.101/2016/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.446/2013/26. számú ítéletét megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes által 2007. május 2-ai keltezéssel kiadott rendkívüli felmondás jogellenes.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap

alatt - 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 forint (hetvenezer) felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A közbenső ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 1992. április 1-jén létesített határozatlan idejű munkaviszonyt az alperesnél vállalkozásfejlesztési szaktanácsadó munkakörben. Ügyvezetőként is dolgozott egy időben, melyre vonatkozó munkakör 2009. augusztus 31-én szűnt meg a Kúria Mfv.I.10.985/2015/8. számú döntése szerint.
- [2] A felperes 2006. és 2007. években gyermeke és saját betegsége miatt keresőképtelen volt. E távolléttel, illetve annak igazolásával összefüggésben a felek között e-mail váltások történtek 2006. december 20-ától 2007. május 2-áig bezárólag. A felperes 2007. február 19-étől 2007. április 16-áig terjedő időszakra szóló keresőképtelenségi igazolásokat két heti időtartamokra vonatkozóan az alperes részére megküldte.
- [3] A 2007. április 5-én kelt munkáltatói utasítás szerint a kézhezvételtől haladéktalanul, de legkésőbb 2007. április 16-án a felperesnek a munkáltató székhelyén meg kellett volna jelennie, illetve a távollétét három napon belül igazolnia 2006. december 27-étől 2007. február 18-áig taróan, valamint 2007. április 2-ától kezdődően.
- [4] A 2007. április 11-én kelt levelében a felperes jelezte, hogy táppénzes állományban van, és egyeztetésre időpontot jelölt meg, melyre nem került sor.
- [5] 2007. április 17-én e-mailben tájékoztatta a felperes az alperest, hogy táppénzes állományban van, melyet orvosi dokumentummal igazolt.
- [6] A 2007. április 23-én kelt e-mailben az alperes jelezte, hogy a keresőképtelen állományba vételt igazoló iratot a felperes nem csatolta, és felhívta, hogy három napon belül hitelt érdemlően a távollétét igazolja, és azt, hogy 2007. április 16-án keresőképtelen volt-e, valamint hogy a távolléte mennyi időtartamra várható.
- [7] A 2007. április 23-án kelt e-mailben a felperes arról tájékoztatta az alperest, hogy a táppénzes állományt igazoló orvosi dokumentumot 2007. április 13-án megküldte az alperesnek. 2007. május 2-án pedig tájékoztatta az alperest, hogy 2007. április 2. és 15-éig terjedően az orvosi igazolást megküldte.
- [8] A 2007. április 27-én kelt e-mailben az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes nem tett eleget a keresőképtelen állománya igazolására vonatkozó kötelezettségének, és a várható időtartamról

sem nyilatkozott. Felhívta továbbá a felperest, hogy 2007. május 2-án 12 óráig a 2007. április 16-áig fennálló keresőképtelen állományát igazolja.

- [9] 2007. május 2-án az alperes a felperest arról tájékoztatta, hogy csak a 2007. április 16-áig terjedő távolléte igazolt, az ezt követő nem.
- [10] A felperes jogviszonyát az alperes 2007. május 2-án kelt rendkívüli felmondással megszüntette. Az indokolás többek között tartalmazta, hogy a felperes 2007. május 2-áig terjedő távollétét nem igazolta, a munkát nem vette fel. Rögzítették továbbá, hogy a rendkívüli felmondás csak abban az esetben érvényes, ha 2007. április 16-án a felperes nem volt keresőképtelen, továbbá ezen időszaktól a munkáltató tájékoztatását, az együttműködés elmaradását méltányolható okkal nem menti ki. A rendkívüli felmondást a felperes részére 2007. május 3-án kézbesítették.
- [11] A felperes a keresetlevele mellékleteként (2007. május 18-ai érkezéssel) csatolta a 2007. április 16-ától április 29-éig terjedő időtartamra a keresőképtelenségről szóló orvosi igazolást. Az alperesnek ezt az igazolást 2007. május 16-án adta át. A felperes 2007. május 14-étől vált keresőképesé.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [12] A felperes a keresetében a rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, ennek jogkövetkezményei alkalmazását kérte. Álláspontja szerint az indokolás nem valós és nem okszerű, továbbá az intézkedés a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütközik, és érvénytelen, mert feltételhez kötött. Állította, hogy két hetente eljuttatta az alperesnek a keresőképtelenségi igazolásait. Az alperes rendeltetésellenesen, zaklató módon szólította fel az igazolások csatolására.
- [13] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes az együttműködési kötelezettségének nem tett eleget, így a távollétét 2007. április 16-ától nem igazolta. Jogát rendeltetésének megfelelően gyakorolta, a felperest továbbra is foglalkoztatni kívánta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [14] A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.446/2013/26. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára perköltség megfizetésére.
- [15] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes a rendkívüli felmondásban meghatározott indokok körét leszűkítette a perben, és kizárólag arra hivatkozott, miszerint a felperes együttműködési kötelezettségét megszegve 2007. április 16-ától 2007. május 2-áig terjedően nem igazolta a távollétét. Azt nem vitatta, hogy a felperes közölte, miszerint táppénzen van, azonban ezt nem

igazolta. Az elsőfokú bíróság kizárólag ezen okot vizsgálta az eljárásban utalva a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 96. § (1) bekezdésére, 3. § (1) bekezdésére, és a 137. § (1) bekezdésére.

- [16] Megállapította, hogy a felperes 2007. április 16. - április 22., majd április 23. - április 29. közötti időszakra vonatkozó orvosi igazolást, továbbá a 2007. április 30. - május 6., és 2007. május 7. - május 13. közötti időszakra szóló igazolást 2007. május 16-án juttatta el az alpereshez. A felperest terhelte annak bizonyítása, hogy e késedelemre azért került sor, mert az igazolásokat maga sem kapta kézhez, azaz nem az önhibájából ered az együttműködési kötelezettség megszegése. A felperes kizárólag a házastársa meghallgatását kérte, további indítványa nem volt.
- [17] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes az együttműködési kötelezettségét megszegte, a távollétének okát, illetve annak jogosságát kötelezettsége ellenére nem igazolta, pedig ismerte az Mt. 103. §-ban foglalt előírásokat. A felperes nem tudta bizonyítani, hogy az igazolás menthető okból nem állt rendelkezésére. A felperesi hozzátartozó tanú nem igazolta, hogy a 2007. április 16-ától terjedő időre vonatkozó igazolás május 2-án, vagy csak azt követően állt volna a felperes rendelkezésére. Ezért a felperes eljárása súlyosan gondatlan volt.
- [18] A felperes jelentős mértékben szegett kötelezettséget figyelemmel a korábbi ügyvezető-igazgatói munkakörére, és azon eljárására, hogy bár tudta, hogy két hetente történik az orvosi felülvizsgálat, erre a pert megelőző időszakban egyetlen alkalommal sem hivatkozott. A kötelezettségszegés hosszú (2007. április 16. - május 2. közötti) időtartama megalapozza annak jelentős mértékének megállapíthatóságát. Ezért a rendkívüli felmondásban szereplő indok valós és okszerű.
- [19] A rendeltetésellenes joggyakorlásra történő felperesi hivatkozást megalapozatlannak ítélte.
- [20] Az Mt. 8. §, 9. § és 10. §-aira utalással rögzítette, hogy a rendkívüli felmondásban foglalt feltétel kikötése semmis, így ebben a részében a munkáltató intézkedése érvénytelen, azonban ez nem teszi az egész rendkívüli felmondást érvénytelenné, ezért e kikötés nélkül kellett azt elbírálni.
- [21] A felperes fellebbezése folytán eljáró Győri Törvényszék 2.Mf.20.101/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy a feljegyzett fellebbezési illetéket az állam viseli, marasztalta a felperest az alperes javára perköltségben.
- [22] A törvényszék rögzítette, hogy a felperes által sem vitatott, miszerint a 2007. április 16. - április 29., a 2007. április 30. - május 13. közötti igazolásokat az alperesnek a felperes 2007. május 16-án juttatta el. E mulasztást kellett az elsőfokú bíróságnak értékelnie, mellyel összefüggésben jogszerű következtetést vont le.
- [23] Arra a felperes helytállóan hivatkozott, hogy az alperessel

folyamatosan tartotta a kapcsolatot, e tény azonban nem jelenti egyúttal azt is, hogy az együttműködési kötelezettségének a perrel érintett időszak tekintetében eleget tett volna. Az alperes 2007. április 16-át követő időszakra vonatkozóan két alkalommal hívta fel a felperest az igazolás megküldésére (2007. április 27. és 2007. május 2.), melynek a felperes csupán 2007. május 16-án tett eleget. Önmagában azzal, hogy a felperes a keresőképtelenségét közölte az alperessel, nem tett eleget az együttműködési kötelezettségének még abban az esetben sem, ha hosszabb tartamú táppénzes állományról van szó. Az együttműködési kötelezettség teljesítése azáltal valósulhatott volna meg, ha a felperes a 2007. április 16. - április 29. közti időszakra vonatkozó igazolást május 2-áig az alperes részére megküldi, vagy a megküldés akadályát hozza az alperes tudomására. A felperes azonban sem az igazolást nem küldte, sem akadályt nem közölt felhívás ellenére.

- [24] A felperes esetenként a két hét leteltét megelőzően megkapta a szükséges igazolásokat a kezelő orvosától, így a 2007. április 2. - április 15. közötti időszakra vonatkozó igazolást már 2007. április 13-án postára adta az alperes címére. A perben csatolt iratok azt is igazolják, hogy a felperes valóban két heti időszakokra szólóan küldte meg az igazolásokat. Arra azonban a perben megalapozott előadást nem tett, mi indokolta a 2007. április 16. - április 29. közötti időszakra vonatkozó igazolás „el nem küldését” az időszak leteltét követően haladéktalanul. Ezért a felperes alaptalanul hivatkozott az általa folytatott „töretlen gyakorlatra”.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [25] A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésével a kereseti kérelmének helyt adó döntés meghozatalára irányult.
- [26] Érvelése szerint a jogerős ítélet az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjába, a (2) bekezdésébe, 89. § (2) bekezdésébe ütközik, továbbá az eljáró bíróságok a Pp. 2. § (1) bekezdésben és a 206. § (1) bekezdésben foglaltakat is megsértették.
- [27] Az együttműködési kötelezettségéből eredő tájékoztatási kötelezettségének az igazolások rendszeres megküldése útján a tőle elvárható gondossággal eleget tett. Nem merült fel olyan körülmény, amelyből a munkáltató alappal következtethetett volna arra, hogy a keresőképtelen állapota megszűnhetett, és a munkahelyétől igazolatlanul van távol. A bíróságok nem értékelték, hogy orvosi igazolással hitelt érdemlően igazolta a keresőképtelen állapota fennállását, az igazolás és az együttműködés folyamatos volt a részéről, amely a két hetente esedékes orvosi felülvizsgálatok alapján történt.
- [28] Az ítélet az alperes által leszűkített - vagyis 2007. április 16-ától 2007. május 2-áig terjedő - időszak alapján vizsgálta a felperes igazolási kötelezettségének megszegését. Ez alatt a felperes változatlanul és folyamatosan keresőképtelen volt. Az

alperes alappal tehát nem következethetett annak megszűnésére, az igazolás előterjesztésének nehézségeit pedig a perben a felperes hitelt érdemlően alátámasztotta. Ebben az időszakban ugyanis ünnepnap, áthelyezett munkanap miatt meghosszabbított munkaszüneti időtartam volt, de súlyos gerincműtétjét követő lábadozása is nehézségeket okozott a számára, amelyet a bíróságok elmulasztottak értékelni. Mindettől függetlenül a felperes folyamatos kommunikációt tartott fenn az alperessel közvetlenül és a jogi képviselője útján.

- [29] A törvényszék téves következtetést vont le arra vonatkozóan, hogy a felperes 2007. április 16-ától kezdődő távolléte igazolására vonatkozóan a késedelmét nem mentette ki. Ebben az időszakban ugyanis négy nap [2007. április 28. (szombat), és 2007. május 1. (kedd) között] nem volt munkavégzés. A két hetes felülvizsgálati időtartamokat figyelembe véve a felperes legkorábban május 2-án teljesíthette volna az alperes felhívását, de e nappal már az alperes elkészítette a rendkívüli felmondást. Indokolatlan és jogszabálysértő annak az értékelése, hogy a felperes csak 2007. május 19-én küldött igazolást, hiszen a munkaviszonya már 2007. május 2-án megszűnt. Ezért okafogyottá vált részéről bármilyen kommunikáció az alperessel.
- [30] A felperes álláspontja szerint a rendkívüli felmondás az abban kikötött feltétel miatt érvénytelen. Hibás az elsőfokú ítélet érvelése, miszerint csak részbeni érvénytelenséget eredményez a jogellenes feltétel kikötése. A felmondás ugyanis egyoldalú jognyilatkozat, és arra a megállapodás szabályai nem irányadók.
- [31] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [32] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.
- [33] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [34] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a

jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. [1/2016. (II.15.) PK vélemény].

- [35] A jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és a másodfokú eljárásnak is tárgya volt [Pp. 270. § (1) bekezdés, BH1995.163.].
- [36] A felperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a rendkívüli felmondás érvénytelenségével összefüggő kereseti érvelésére úgy, hogy a fellebbezésében az ezzel kapcsolatos elsőfokú ítéleti megállapítást nem vitatta, továbbá a felülvizsgálati kérelme erre vonatkozóan a megsértett jogszabályhelyet nem jelölte meg. Mindezekre tekintettel a Kúriának az erre vonatkozó okfejtését nem volt módja vizsgálni.
- [37] A bíróságok a bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok bizonyító erejét a maguk összességében értékelik és a per összes releváns körülményére figyelemmel - meggyőződésük szerint - bírálják el, mérlegelik, hogy az egyes bizonyítékok közötti ellentétet miként oldható fel [bizonyítékok szabad mérlegelésének elve, Pp. 206. § (1) bekezdés]. E mérlegelés legfőbb korlátja a bíróság indokolási kötelezettsége (Pp. 221. §).
- [38] A felülvizsgálati kérelemben a felperes alappal hivatkozott a Pp. 206. § megsértésére, és ezzel összefüggésben az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdésében foglaltakkal összefüggően helytelen következtetés levonására.
- [39] A rendkívüli felmondásban foglalt indokok közül felülvizsgálati kérelemmel támadottan a 2007. április 16. - 2007. május 2. közötti keresőképtelenségi időtartamra vonatkozó igazolás késedelmes megküldésével összefüggő együttműködési kötelezettségszegés képezte. Iratellenes a törvényszék megállapítása, miszerint a felperes megalapozott előadást nem tett e késedelmére okára vonatkozóan. A törvényszék által is értékelt felperesi irathoz mellékletként csatolták az „orvosi igazolás folyamatos keresőképtelenségről” elnevezésű iratokat, amelyek két hétre tartalmazzák a keresőképtelenségi időszakokat. Az utolsó, a rendkívüli felmondást megelőzően a felperes által alperes részére megküldött igazolás 2007. április 2-ától 2007. április 15-éig terjedő időszakra vonatkozott, melyet a felperes 2007. április 13-án adott postára. A rendkívüli felmondással érintett 2007. április 16-ától 2007. április 29-éig terjedő időszakra szóló igazolással összefüggésben azonban elmulasztották értékelni a bíróságok a felperesnek ezen iratban tett előadását a munkanapok 2007. április végi, május eleji áthelyezésével összefüggésben, miszerint az alperes által megkívánt 2007. május 2-ai határidő előtt négy nap pihenő-, illetve munkaszüneti nap volt. Emiatt a postázás is akadályba ütközött. Ezen felperesi előadás megfelel a 2007. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről szóló 4/2006. (IX.28.) SZMN rendelet előírásainak, miszerint 2007. április 30-a hétfő, pihenőnap.
- [40] A felperes házastársa szintén igazolta a felperes előadását a jegyzőkönyvben tett vallomásával: „Ezt követően én folyamatosan

intéztem a táppénzes papírok munkáltató részére történő megküldését mind faxon, mind postai úton április 16. napjáig. A következő időszakról két hét múlva kapott a házastársam igazolást. Én úgy emlékszem, ez egy keddi napra esett, mert felülvizsgálat mindig kedden van a háziorvosnál. Ez a nap munkaszüneti napra esett, ezért ezt az időpontot egy héttel a háziorvos eltolta. Így az igazolást, ha jól számolom, május 8. napján kaptam kézhez. Ezt az igazolást már az ügyvéd intézte, már ő küldte tovább".

- [41] Tekintettel arra, hogy a rendkívüli felmondás kiadásáig a munkáltató nem rendelkezett olyan orvosi igazolással, amely a felperest keresőképesse nyilvánította volna, továbbá a felperes a folyamatosan fenntartott e-mail levelezésben jelezte végig, hogy keresőképtelen állományban van, ezért indokolatlan volt a munkáltató azonnali hatályú jogviszony megszüntető intézkedése az igazolás késedelmes leadása miatt. A hosszabb ideje keresőképtelen állományban lévő munkavállaló esetében a munkáltatótól is fokozottabb együttműködés várható el a távollétek igazolásával összefüggésben. Annak, hogy a jogviszony megszűnését követően a felperes mikor tett eleget az utolsó munkaviszony fennállása alatti keresőképtelenségi időtartam igazolására vonatkozó kötelezettségének, az ügyben már nincs perdöntő jelentősége.
- [42] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletet megváltoztatva közbenső ítéletével megállapította a munkáltató rendkívüli felmondása jogellenességét azzal, hogy azösszege-szerűsége-re vonatkozóan az eljárást folytatni kell.

Záró rész

- [43] A Kúria a perköltség viselésről a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján, míg az illetékviselésről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján rendelkezett.
- [44] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. szeptember 13.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**